

De vilda blommornas dag

Söndagen den 19 juni var det "de vilda blommornas dag". I år fyllde detta samnordiska arrangemang 10 år. I Håbo arrangerade Håbo kommun, Håbo Naturskyddsförening och Svenska Botaniska Föreningen en vandring vid Nederhassla och Rölundaåsen, väster om Hägeby med botanikerna Mora Aronsson och Thommy Åkerberg som guider.

Uppländsk vallört vid Hägeby kyrka

Hässleklocka (i knoppstadiet)

Trots att regnet strilade ned från himlen så lockade arrangemanget 13 deltagare. Vandrigen började med en visning av uppländsk vallört vid Hägeby kyrka och sedan åkte deltagarna i bilar till Nederhassla, drygt 1 km längre västerut invid Rölundaåsen. Här gjordes först ett besök i en igenväxt hagmark, där några jättekär huserar tillsammans med hassel och andra lövträd. Den största av ekarna där mäter imponerande 5,5 meter i omkrets. Hagmarken har nog inte betats sedan Mellankrigstiden, vilket lett till ekarna (som är mycket ljuskrävande) sakta men säkert håller på att kvävas av uppväxande barr- och lövträd. Markägarna (Rölunda gård) håller emellertid på att återskapa områdets karaktär som hagmark genom att frihugga en del av ekarna.

Ekar vid nyckelbiotopen Nederhassla Jätteken vid Nederhassla beundras

Vid denna tid (straxt före midsommar) så har den speciella lundfloran (**vitsippa** etc.) för länge sedan blommat över och högsommarfloran befann sig ännu i knoppstadiet. Till den senare kategorin hör den

rödlistade **ängsskärnan**, som växte här och var i lunden. Det är en högväxt ört som bildar avlånga blomkorgar och vars rödvioletta blommor sitter samlade i en klase eller kvastlik ställning.

Ängsskärnan användes förr som färgväxt och gav då en gul färg. Bestånden av **ängsskärna** har minskat kraftigt på senare år p.g.a. att de varken tål betestryck eller igenväxning.

Blad av ängsskärna

Mora Aronsson visar upp en hartsros

Vandringen fortsatte sedan över Rölundaåsen, där vi bl.a. såg överblommad **backsippa**, **rött oxbär**, **hässleklocka** och **backglim**. Mora berättade även om den komplicerade gruppen vilda rosor. Från att från början ha varit en art utgörs numera vildrosor av flera arter. Dessa korsar sig gärna med varandra, så att det blir hart när omöjligt för en botaniker att artbestämma dem. 80 % av arvsanlagen kommer nämligen från modern och 20 % från fadern. Mora brukar istället dela in dem med hjälp av luktsinnet. Luktat rosen äpple så är det i regel en **äppelros**, luktar den harts så är det en **hartsros** och luktar den ingenting så är det i regel en **nyponros**. Denna indelning fungerar åtminstone här i Uppland. Efter 2,5 timmes vandring i regnet avslutades de botaniska studierna.

Håkan Nihlman